

sił ks.W.Kania. Wieczorem zaś ks.S.Longosz miał w kaplicy konferencję ascetyczną: "Doskonałość chrześcijańska w ujęciu św.Bazylego" oraz przeprowadził adorację Najświętszego Sakramentu słowami liturgii bazylikańskiej; w auli seminaryjnej odbyła się jego prelekcja z przeżroczami na temat: "Credo katakumb". Alumni Seminarium przygotowali na ten czas okolicznościową gazetkę ścienną poświęconą Kapadocji i św.Bazylemu. Trzeba tu również wspomnieć o dwóch wygłoszonych referatach: ks.S.Longosza pt. "Prawa dziecka w nauczaniu św.Bazylego" w dniu 25 października 1979 roku na miesięcznym spotkaniu Oddziału Polskiego Towarzystwa Teologicznego w Tarnowie oraz "Maryjne oblicze św.Bazylego Wielkiego"¹⁰ ks.W.Kani na Akademii maryjnej 8 grudnia 1979 r. w auli Wyższego Seminarium Duchownego w Tarnowie. Nie można wreszcie pominąć faktu, że 25 listopada 1979 r. w jednym z zabytkowych kościołów tarnowskich /na Terlikówce/ dokonano uroczystego poświęcenia nowej ikony św.Bazylego, ufundowanej przez parafian za staraniem ks.W.Kani, poprzedzonego przez triduum, z krótkimi konferencjami patrystycznymi.

ks.Stanisław Longosz

2. SYMPOZJUM BAZYLIŃSKIE W LUBLINIE

Międzywydziałowy Zakład Badań nad Antykiem Chrześcijańskim KUL przy współpracy z Sekcją Patrystyczną przy Komisji Episkopatu Polski do Spraw Nauki Katolickiej oraz Katedrą

10 "Currenda" 131/1981/ 28-33.

i Zakładem Patrologii ATK zorganizował w Lublinie w dniach 15-17 maja 1979 r. ogólnopolskie sympozjum naukowe poświęcone osobie św. Bazylego /w związku z obchodami 1600 rocznicy jego śmierci/ oraz problemom społecznym IV wieku. Obradom przyświecała dewiza św. Bazylego - " Πάν μέρους ἀριστον ".

W przemówieniu wstępnym Rektor KUL, o. prof. A. Krąpiec, scharakteryzował zasługi św. Bazylego dla chrystianizacji myśli antycznej: na usługi Ewangelii przejął on całą ówczesną spuściznę filozoficzną, naukową i kulturalną; wielkie też było jego znaczenie w późniejszych wiekach, a zwłaszcza w dobie Renesansu. Natomiast ks. prof. B. Pylak, biskup ordynariusz lubelski i kanclerz KUL, zwrócił szczególną uwagę na działalność duszpasterską i charytatywną biskupa Cezarei. Serdecznie też zachęcał do studiowania patrologii, ponieważ w dzisiejszej dobie zaistniało niewątpliwie szczególne zapotrzebowanie na wypowiedzi Ojców Kościoła. Na zakończenie ceremonii otwarcia s. p. prof. Leokadia Małunowiczówna odczytała list Bazylego, prawosławnego metropolity Warszawy i całej Polski, który nie mogąc przybyć osobiście, przesłał uczestnikom sympozjum życzenia wielu łask Bożych za wstawiennictwem św. Bazylego Wielkiego.

Postać Świętego rozpatrywana była na szerokim tle historycznym przez badaczy różnych specjalizacji. Prof. P. Sinisgaloo /Rzym/, opierając się głównie na homiliach z IV w. mówił o stosunku ówczesnych chrześcijan do świata stworzonego i dóbr doczesnych¹. Ks. doc. W. Schenk /Lublin/ w referacie

1 Opublikowany pt. "Człowiek wobec świata. Aspekty religijne, etyczne i społeczne u pisarzy chrześcijańskich IV wieku", PTK 27/1980/z.4, 167-178.

pt. "Liturgia na tle kultur IV w." omówił wpływy semickie, hellenistyczne i rzymskie na liturgię IV w. Z kręgu wpływów synagogalnych prelegent zwrócił uwagę na pochodzenie kalendarza chrześcijańskiego, modlitwy wspólnego dziękczynienia wywodzące się z uczt paschalnych, śpiew psalmów w stylu responsoryjnym, modlitwy godzin, sposób grzebania zmarłych itp. Wyrazem wpływu hellenizmu na liturgię są niektóre elementy ceremoniału dworskiego /np. ukłony, podpieranie z dwu stron kapłana/. Oddziaływanie zaś rzymskie zaznaczyło się w stosowaniu światła, kadzidła, szat, sztuki, muzyki oraz niektórych składników kultu misteryjnego. Ks.Schenk przedstawił także zasadnicze różnice w stylu liturgii Wschodu i Zachodu, scharakteryzował czynniki warunkujące odrębność tych typów liturgii; doc.M.Gawlikowski w oparciu o najnowsze wykopaliska przedstawił komunikat pt. "Koniec kultów pogańskich w Syrii IV w." bogato ilustrowany przeźrocami. Ks.dr M.Starowieyski /Warszawa/ wygłosił prelekcję pt. "Tarcia społeczne w Regule św.Augustyna". Nadesłany z Bonn przez prof.J.Strauba referat: "W sprawie przełomu Konstantyńskiego"² został rozdany uczestnikom w tłumaczeniu polskim.

Większość jednak referatów i komunikatów poruszała zagadnienia łączące się bezpośrednio z osobą i działalnością św.Bazyłego: o.J.Gribomont OSB /Rzym/ - "Święty Bazyli, rewolucjonista ewangeliczny"³; ks.doc W.Eborowicz /Pelplin/ - "Św.Bazyli a św.Augustyn"⁴; ks.dr R.Andrzejewski /Włocławek/ -

2 Opublikowany w RTK 27/1980/ z.4, 157-166.

3 Tamże, s.183-198.

4 Publikowany w niniejszym zeszycie, 285-297.

"Myśl społeczna św. Bazylego w nauce św. Ambrożego"⁵; prof. dr L. Małunowiczówna /Lublin/ - "Problem cierpienia u św. Bazylego"⁶; ks. dr J. Górny /Olsztyn/ - "Wpływ św. Bazylego na rozwój życia monastycznego IV w."⁷; ks. dr S. Longosz /Tarnów/ - "Problem rodziny u św. Bazylego"⁸. Na zakończenie bazylianin o. dr J. Ba-
lyk /Przemyśl/ wygłosił komunikat: "Bazylianie w Polsce"⁹.

Po referatach i komunikatach wywiązywała się ożywiona dyskusja z udziałem gości zagranicznych. Na zakończenie pierwszego dnia obrad odprawione zostało uroczyste ekumeniczne nabożeństwo wieczorne z elementami liturgii św. Bazylego w cerkwi prawosławnej. Uczestnicy sympozjum spotkali się z ks. bpem B. Pylakiem, Wielkim Kanclerzem KUL w jego rezydencji.

Warto zaznaczyć, że zorganizowane w Lublinie sympozjum było jednym z pierwszych obchodów rocznicowych ku czci św. Bazylego w świecie.

Andrzej Malinowski

5 Opublikowany w RTK 27/1980/ z.4, 179-182.

6 Opublikowany w RTK 28/1981/ z.4, 169-182.

7 Publikowany w niniejszym zeszycie, 298-312.

8 Fragment pt. "Rodzinne wychowanie dziecka według św. Bazylego", "Currenda" 130/1980/ 249-258. Całość rozszerzona pt. "Rodzina wczesnochrześcijańska i jej zadania w nauczaniu św. Bazylego Wielkiego", RTK 28/1981/ 149-168.

9 Publikowany w niniejszym zeszycie, 313-322.